

Kúria ítélete

Az ügy száma: Bfv.III.67/2025/9.

A határozat szintje: felülvizsgálat

A tanács tagjai: Molnár Ferencné dr., a tanács elnöke
Dr. Varga Eszter, előadó bíró
Dr. Bartkó Levente, bíró
Dr. Horváth Péter, bíró
Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla, bíró

Az eljárás helye: Budapest

Az eljárás formája: tanácsülés

Az ülés napja: 2025. december 2.

Az ügy tárgya: kifosztás büntette

Terhelt(ek): III. rendű

Első fok: Szigetvári Járásbíróság, 8.B.24/2024/2., ítélet,
előkészítő ülés, 2024. február 19.

Másodfok: Pécsi Törvényszék 3.Bf.88/2024/11., ítélet,
tanácsülés, 2024. október 22.

Az indítvány előterjesztője: a Legfőbb Ügyészség

Az indítvány iránya: a III. rendű terhelt terhére

Rendelkező rész

A Kúria a kifosztás büntette miatt az I. rendű terhelt és társa ellen folyamatban volt büntetőügyben a Legfőbb Ügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálva a

Szigetvári Járásbíróság 8.B.24/2024/2. számú és a Pécsi Törvényszék 3.Bf.88/2024/11. számú ítéletét a III. rendű terhelt tekintetében megváltoztatja.

A III. rendű terhelttel szemben kiszabott – végrehajtásában 5 (öt) év próbaidőre felfüggesztett – szabadságvesztés büntetés tartamát 2 (kettő) évre súlyosítja.

Egyebekben a megtámadott ítéletet a III. rendű terhelt tekintetében hatályában fenntartja.

A Kúria ítélete ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, s ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

Indokolás

I.

[1] A Szigetvári Járásbíróság a 2024. február 19. napján meghozott 8.B.24/2024/2. számú ítéletével a III. rendű terheltet bűnösnek mondta ki kifosztás büntetében [Btk. 366. § (1) bekezdés b) pont, (2) bekezdés b) pont] mint társtettes. Ezért őt 1 év 10 hónap, végrehajtásában 5 év próbaidőre felfüggesztett szabadságvesztésre ítélte azzal, hogy a szabadságvesztés büntetés végrehajtási fokozata annak végrehajtása esetén börtön. Rendelkezett arról, hogy a III. rendű terhelt a szabadságvesztés végrehajtása esetén legkorábban a büntetés kétharmad részének kitöltését követő napon bocsátható feltételes szabadságra, az előzetes fogvatartásban töltött idő beszámításáról és a bűnügyi költség viseléséről.

[2] A Pécsi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 2024. október 22. napján jogerős 3.Bf.88/2024/11. számú ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletét megváltoztatta, a III. rendű terhelt cselekményét társtettesként elkövetett rablás büntetéként [Btk. 365. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés, (3) bekezdés c) pont] minősítette. Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a III. rendű terhelt tekintetében helybenhagyta.

II.

[3] A bíróság jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozata ellen a Legfőbb Ügyészség Fk.Bf.1440/2024/2. szám alatt terjesztett elő felülvizsgálati indítványt a III. rendű terhelt terhére, a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont második fordulat ba) alpontja szerinti okból.

[4] Indokai szerint a másodfokon eljáró bíróság törvényesen minősítette a III. rendű terhelt cselekményét társtettesként elkövetett rablás bűntettének [Btk. 365. § (1) bekezdés a) pont, (3) bekezdés c) pont].

[5] Kifejtette, hogy a Btk. 365. § (3) bekezdés c) pontja szerint minősülő rablás bűntettének büntetési tétele öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés. A Btk. 82. § (1) bekezdése értelmében a büntetési tételnél enyhébb büntetés szabható ki, ha annak legkisebb mértéke a büntetés kiszabásának elveire figyelemmel túl szigorú lenne. A Btk. 82. § (2) bekezdés b) pontja értelmében, az (1) bekezdés alapján, ha a büntetési tétel alsó határa öt évi szabadságvesztés, ehelyett legkevesebb két évi szabadságvesztést lehet kiszabni. A Btk. 85. § (1) bekezdése szerint a két évet meg nem haladó szabadságvesztés végrehajtása próbaidőre felfüggeszthető, ha – különösen az elkövető személyi körülményeire figyelemmel – alaposan feltehető, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető.

[6] Álláspontja szerint a jogerős ügydöntő határozatban a III. rendű terhelt büntetésének neme törvényes, annak mértéke azonban a cselekmény másodfokú bíróság által megváltoztatott, törvényes minősítése mellett – a büntetőtörvény mérlegelést nem tűző, büntetés kiszabására vonatkozó szabályába ütközés folytán – törvénysértő.

[7] Kifejtette továbbá, hogy tekintettel arra, hogy a III. rendű terhelt és a védője az elsőfokú ítélet ellen nem éltek fellebbezési jogukkal, a főügyészség pedig az első fokon eljáró ügyész által a kizárólag a büntetés súlyosításáért [Be. 580. § (2) bekezdés, 583. § (3) bekezdés a) pont] bejelentett fellebbezést visszavonta, a III. rendű terhelt tekintetében nem maradt olyan fellebbezés, amelyet el kellett bírálni. Ebből következően a III. rendű terheltet érintő joghatályos fellebbezés hiányában vele szemben a másodfokú eljárás lefolytatásának lehetősége nem nyílt meg, ezért cselekménye minősítésének felülbírálatára [Be. 590. § (5) bekezdés c) pont] sem kerülhetett volna sor.

[8] A másodfokú bíróság eljárási szabálysértése azonban a Be. 608. § (1) bekezdésében felsorolt, egyben a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontjára tekintettel a felülvizsgálatot is megalapozó, feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértések között nem szerepel.

[9] Ezért indítványozta a megtámadott határozatnak a büntetést kiszabó részében történő megváltoztatását, a III. rendű terhelt szabadságvesztés büntetésének a törvényes keretek közé illeszkedő kiszabását.

[10] A III. rendű terhelt védője a felülvizsgálati indítványra tett észrevételében egyetértett az ügyészség álláspontjával, mely szerint nem volt joghatályos fellebbezés a III. rendű terhelt vonatkozásában.

[11] Elsődlegesen a jogerős határozat hatályában fenntartását, másodlagosan a büntetés törvényes keretek között történő kiszabását indítványozta a végrehajtás felfüggesztése próbaidőre történő elhalasztása mellett.

[12] Az ügyben nyilvános ülés kitűzését az arra jogosultak közül senki sem kérte.

III.

[13] A felülvizsgálati indítvány alapos.

[14] A Legfőbb Ügyészség felülvizsgálati indítványa joghatályos, az ügyéssel 2024. október 28. napján kézbesítés útján közölt jogerős ítélettel szemben az indítvány 2025. április 28. napján került előterjesztésre [Be. 651. § (1) bekezdés, 652. § (3) bekezdés].

[15] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, a jogerős, a vádról rendelkező ügydöntő határozattal szemben jogi – nem ténybeli – kifogás lehetőségét biztosítja. Kizárólag a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárásjogi okokra hivatkozással vehető igénybe, a felülvizsgálati okok törvényi köre nem bővíthető.

[16] A bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a Be. 649. § (1) bekezdés b) pont második fordulat ba) alpontja alapján felülvizsgálatnak van helye, ha a büntetőjog más szabályának megsértése miatt a bíróság törvénysértő büntetést szabott ki.

[17] Törvénysértő büntetés címén felülvizsgálati ok az olyan anyagi jogi szabály megszegése, amelynek alkalmazását a büntetés (intézkedés) meghatározása esetében a törvény az ítélelbíró számára korlátok közé szorítva biztosítja, és elvétése miatt az egyszerűsített felülvizsgálat (Be. XCIV. Fejezet) nem ad jogorvoslati lehetőséget. Ilyen esetben a büntetés nem illeszkedik a törvénybe, másként szólva ilyen büntetést – illetve ilyen formában joghátrányt – a törvény nem ismer, nem tesz lehetővé.

[18] A bíróság a III. rendű terheltet társtettesként elkövetett rablás büntetében [Btk. 365. § (1) bekezdés a) pont, (2) bekezdés, (3) bekezdés c) pont] mondta ki bűnösnek. Ezért őt 1 év 10 hónap – végrehajtásában 5 évre felfüggesztett – szabadságvesztésre ítélte.

[19] A Btk. 365. § (3) bekezdés c) pontja szerint minősülő rablás büntetékének büntetési tétele öt évtől tíz évig terjedő szabadságvesztés.

[20] A Btk. 82. § (1) bekezdése alapján a büntetési tételnél enyhébb büntetés szabható ki, ha annak legkisebb mértéke a büntetés kiszabásának elveire figyelemmel túl szigorú lenne. A (2) bekezdés b) pontja szerint, az (1) bekezdés alapján, ha a büntetési tétel alsó határa ötévi szabadságvesztés, ehelyett legkevesebb kétévi szabadságvesztést lehet kiszabni.

[21] A Btk. 85. § (1) bekezdése alapján a két évet meg nem haladó szabadságvesztés végrehajtása próbaidőre felfüggeszthető, ha – különösen az elkövető személyi körülményeire figyelemmel – alaposan feltehető, hogy a büntetés célja annak végrehajtása nélkül is elérhető.

[22] Ehhez képest a jogerős ítéletben kiszabott 1 év 10 hónap szabadságvesztés büntetés a büntetési tételkeretet enyhítő szakasz alkalmazásával is törvénysértően enyhe.

[23] A Kúria nem hagyta figyelmen kívül azt sem, hogy a III. rendű terhelt bűnösségének megállapítására előkészítő ülésen, a bűnösség beismerésének elfogadása mellett került sor, melynek során a III. rendű terhelt annak tudatában nyilatkozott a bűnösség beismeréséről és a tárgyaláshoz való jogról lemondásról, hogy vele szemben 1 év 10 hónapnál súlyosabb szabadságvesztés büntetés kiszabására nem kerül sor.

[24] A Be. 565. § (2) bekezdése azt írja elő, hogy a bíróság nem szabhat ki súlyosabb büntetést, nem alkalmazhat súlyosabb intézkedést, mint amelyet a vádirat, illetve a Be. 502. § (1) bekezdése alapján előterjesztett indítvány tartalmaz. Kétségtelen, hogy a terhelttel szemben kiszabott további büntetés súlyosabb büntetés kiszabását jelenti [Be. 595. § (4) bekezdés e) pont].

[25] Ez azonban nem változtat azon, hogy a jogerős ítéletben kiszabott büntetés a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt törvénysértő. Törvénysértő büntetést a bíróság bűnösség beismerés esetén sem szabhat ki, a törvénysértő büntetés korrekciója pedig – erre irányuló, joghatályos indítvány esetén – a Kúria törvényi kötelezettsége.

[26] A felülvizsgálati eljárásban, a III. rendű terhelt terhére előterjesztett indítvány esetén a törvény súlyosítási tilalmat nem ír elő, illetve súlyosabb büntetés kiszabását vagy intézkedés alkalmazását tilalmazó rendelkezést nem tartalmaz, sőt a terhelt terhére bejelentett

felülvizsgálat jogintézménye a súlyosítási tilalmat feloldja (BH 2017.256.), és ez irányadó a Be. 565. § (2) bekezdésében írt tilalomra is.

[27] A törvénysértő büntetés kiküszöbölésének főszabálya a felülvizsgálatban a törvénynek megfelelő határozat meghozatala [Be. 662. § (2) bekezdés b) pont]. Ez alól ad kivételt a Be. 663. § (1) bekezdés b) pontja, amely lehetővé teszi a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését és az elsőfokú bíróság új eljárásra utasítását akkor, ha az érdemi határozat meghozatala az ügyiratok alapján nem lehetséges.

[28] Jelen ügyben azonban nem ez a helyzet.

[29] A jogerős első- és másodfokú ítélet tartalmazza mindazon büntetéskiszabásra kiható körülményeket, amelyek mérlegelés körébe vonhatók. Mindezek alapján – az eljáró bíróságok által feltárt enyhítő körülmények túlsúlyára figyelemmel – a Kúria az ügyészi indítvánnyal egyetértve – a III. rendű terhelttel szemben kiszabott szabadságvesztés büntetés mértékének a törvényi minimumra, azaz két évre történő súlyosítását elégségesnek tartotta.

[30] A szabadságvesztés végrehajtásának próbaidőre történő felfüggesztése, annak végrehajtása esetére börtön fokozat megállapítása, miként a feltételes szabadságra és a beszámításra vonatkozó ítéleti rendelkezések törvényesek, ezért azok megváltoztatására nem volt szükség.

[31] A Kúria ugyanakkor rámutat a következőkre.

[32] Az iratok alapján megállapítható, hogy az előkészítő ülésen jelen lévő ügyész az elsőfokú ítélettel szemben a III. rendű terhelt vonatkozásában súlyosítás végett – a szabadságvesztés végrehajtása felfüggesztésének mellőzése érdekében – jelentett be fellebbezést.

[33] A Be. 580. § (2) bekezdés b) pontja szerint, ha a bíróság a vádlott bűnösséget beismerő nyilatkozatát végzéssel elfogadta, nincs helye fellebbezésnek az ítélet ellen a váddal egyező tényállás és minősítés miatt.

[34] A Baranya Vármegyei Főügyészség az ügyészi fellebbezést módosította, indítványozta, hogy a másodfokú bíróság a III. rendű terhelt által elkövetett bűncselekményt bűnpártolás vétségének [Btk. 282. § (1) bekezdés c) pont] minősítse, egyben a III. rendű terhelt büntetésének súlyosítását nem tartotta indokoltnak.

[35] Ez joghatását tekintve a súlyosításra irányuló ügyészi fellebbezés visszavonását jelenti [Be. 458. § (1) bekezdés b) pont], miként azt helyesen a másodfokú bíróság meg is állapította {Pécsi Törvényszék 3.Bf.88/2024/11. számú másodfokú ítélet [10] bekezdés}.

[36] Ebből következően a másodfokú bíróság akkor járt volna el helyesen, ha észleli, hogy a III. rendű terhelt vonatkozásában joghatályos fellebbezés hiányában az elsőfokú ítélet jogerőre emelkedett.

[37] Ehhez képest a másodfokú bíróság az ügy érdemi felülbírálatába bocsátkozott anélkül, hogy felülbírálati és döntési jogköre lett volna. Felülbírálati jogkör hiányában döntési jogkört keletkeztetett, és a III. rendű terhelt tekintetében megváltoztatta az elsőfokú ítéletet.

[38] Ugyanakkor a másodfokú bíróság ezen eljárási szabálysértése a Be. 608. § (1) bekezdésében felsorolt, a Be. 649. § (2) bekezdés d) pontja szerinti felülvizsgálati okot megalapozó feltétlen hatályon kívül helyezést eredményező eljárási szabálysértések között nem szerepel.

[39] Ekként a Kúria – miután nem észlelt olyan eljárási szabálysértést, amelynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles – a Legfőbb Ügyészség által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálván, a Be. 662. § (2) bekezdés b) pont második fordulatára figyelemmel a felülvizsgálattal megtámadott határozatot a III. rendű terhelt

tekintetében megváltoztatta, egyebekben pedig a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[40] *A döntés elvi tartalma*

Törvénysértő büntetést a bíróság bűnösség beismerése esetén sem szabhat ki, a törvénysértő büntetés korrekciója pedig – erre irányuló, joghatályos indítvány esetén – a Kúria törvényi kötelezettsége.

IV.

[41] A Kúria határozata elleni fellebbezést a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pontja zárja ki.

[42] A Be. 652. § (6) bekezdése szerint minden jogosult csak egy ízben nyújthat be felülvizsgálati indítványt, kivéve, ha az újabb felülvizsgálati indítvány benyújtása a Be. 649. § (3)-(5) bekezdésén alapul. A Be. 652. § (7) bekezdése pedig úgy rendelkezik, hogy felülvizsgálati indítvány ugyanazon tartalommal csak egyszer nyújtható be. Az ugyanazon jogosult által ismételten előterjesztett, illetve az azonos tartalommal ismételten előterjesztett indítványt a Kúria érdemi indokolás nélkül elutasíthatja [Be. 656. § (4) bekezdés].

Budapest, 2025. december 2.

Molnár Ferencné dr. s.k. a tanács elnöke, Dr. Varga Eszter s.k. előadó bíró, Dr. Bartkó Levente s.k. bíró, Dr. Horváth Péter s.k. bíró, Dr. Idzigné dr. Novák Marianna Csilla s.k. bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő

BÉ